Julia Laffranque

Αξιότιμοι βουλευτές, σας ευχαριστώ που μου δίνετε την ευκαιρία να παρουσιάσω τις ιδέες μου για τη θέση του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή (ΕΟ) και να σας πείσω ότι είμαι η καλύτερη υποψήφια.

Σε όλη μου τη ζωή τα ανθρώπινα δικαιώματα, η ανθρώπινη αξιοπρέπεια και το κράτος δικαίου είχαν ιδιαίτερη σημασία για μένα.

Γεννήθηκα και πέρασα την παιδική μου ηλικία υπό σοβιετικό καθεστώς στην Εσθονία και έζησα από πρώτο χέρι τι σημαίνει να κερδίσεις την ελευθερία σου και μετά να ενταχθείς στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Όταν η Εσθονία ανέκτησε την ανεξαρτησία της, μπόρεσα να μελετήσω νομικά στη Γερμανία και να ζήσω στη Γαλλία, να μάθω πολλές γλώσσες, και τώρα έχω τρία παιδιά, που είναι και Εσθονοί και Γάλλοι.

Είμαι ένα καλό παράδειγμα του τι πρόσφερε η ΕΕ στη γενιά του Erasmus.

Κυρίες και κύριοι, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής είναι εκείνο που η Συνθήκη και ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων λένε: ο θεσμός στον οποίο οι πολίτες έχουν το θεμελιώδες δικαίωμα να καταγγείλουν περιστατικά κακοδιοίκησης στις δραστηριότητες των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ,

Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής μπορεί επίσης με δική του πρωτοβουλία να κινήσει έρευνες για κακοδιοίκηση.

Ο Διαμεσολαβητής δεν πρέπει να ερευνά ή να επικαλύπτει το πολιτικό έργο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των επιτροπών του. Ούτε και πρέπει να επικαλύπτει το έργο των οργανώσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή το έργο του Επιτρόπου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης, που δεν εξετάζει καταγγελίες. Επί πλέον, ο Διαμεσολαβητής δεν είναι δικαστήριο.

Ο Διαμεσολαβητής υπάρχει για να παράγει αποτελεσματικό έργο με πραγματικές επιπτώσεις για τους πολίτες που καταγγέλλουν περιστατικά κακοδιοίκησης και για να κάνει την διοίκηση της ΕΕ πιο αποτελεσματική.

Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής οφείλει να είναι ανεξάρτητος και αμερόληπτος και δεν μπορεί να επηρεάζεται από πολιτικές ή όποιες άλλες ευαισθησίες στη δουλειά του. Διαφορετικά, θεσμοί και καταγγέλλοντες δεν θα εμπιστεύονται τον Διαμεσολαβητή. Χωρίς εμπιστοσύνη, οι συστάσεις του Διαμεσολαβητή δεν θα εφαρμόζονται από τη διοίκηση και οι πολίτες δεν θα υποβάλλουν καταγγελίες.

Το είδος καταγγελιών που ο Διαμεσολαβητής καλείται να διεκπεραιώσει απαιτεί συνήθως μια βαθιά γνώση του Νόμου, όπως και μια αίσθηση δικαίου. Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής οφείλει να βρίσκει λύσεις και να τις κάνει αποδεκτές από τους άλλους. Οφείλει να μπορεί να πείθει τα θεσμικά όργανα ότι θα πρέπει όχι μόνο να τηρούν τον Νόμο αλλά και να το κάνουν με τον πιο φιλικό για τον πολίτη τρόπο. Αυτό ακριβώς θα κάνω εάν με επιλέξετε.

Είμαι δικηγόρος στο επάγγελμα και διετέλεσα δικαστής για πάνω από 15 έτη. Πέρασα 7 χρόνια υπηρετώντας ως δικαστής στο Εσθονικό Ανώτατο Δικαστήριο και τα τελευταία 9 χρόνια υπηρέτησα ως δικαστής στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο Στρασβούργο. Επ' αυτού, επισημαίνω ότι το καθεστώς του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή ορίζει πως οι ανώτεροι δικαστές έχουν αυτομάτως τα προσόντα για να γίνουν Ευρωπαίοι Διαμεσολαβητές και δεν απαιτείται κανένα άλλο αποδεικτικό της ικανότητας και εμπειρίας τους για τη θέση αυτή.

Ως δικαστής και δικαστής ανθρωπίνων δικαιωμάτων, εξέδωσα αποφάσεις σε υποθέσεις που αφορούσαν από τη γεωργία και το περιβάλλον μέχρι την τρομοκρατία, από την ελευθερία της έκφρασης μέχρι τις απαγωγές παιδιών. Χρειάστηκε να κρίνω σε θέματα ζωής και θανάτου και είχα το θάρρος να εκφράσω τη διαφωνία μου σε αμφιλεγόμενες υποθέσεις. Έχω πολύ καλή γνώση των προβλημάτων των πολιτών.

Ως πρώην δημόσιος λειτουργός στην Εσθονία, μια υποδειγματική χώρα στο θέμα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, διαθέτω επίσης εμπειρία στον εξανθρωπισμό των διοικητικών διαδικασιών. Έχω πολύ καλή γνώση της διοίκησης. Επί πλέον, διετέλεσα καθηγήτρια Ευρωπαϊκού Δικαίου και διαθέτω εκτενείς γνώσεις για το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης που είναι βασικό για έναν Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή. Η εμπειρία μου ως επικεφαλής σε διεθνείς οργανισμούς με δίδαξε τι σημαίνει να αναλαμβάνεις θέσεις ευθύνης σε διεθνές επίπεδο.

Αν και πιστεύω θερμά στη δύναμη της δημοκρατικής πολιτικής να προάγει τα συμφέροντα και την ευημερία των πολιτών, ποτέ δεν γράφτηκα σε κάποιο συγκεκριμένο πολιτικό κόμμα.

Παρουσιάζομαι ως υποψήφια επειδή πιστεύω στις δυνατότητες του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή να συμβάλει στο καλό του απλού πολίτη. Έχω εντοπίσει τα πλεονεκτήματα και τα προβλήματα του θεσμού του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή σήμερα. Σκοπός μου είναι να αξιοποιήσω τα πλεονεκτήματά του και να λύσω τα προβλήματά του. Χρειάζονται αλλαγές στο Γραφείο του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή.

Είχα εκτενείς συζητήσεις με δυο πρώην Ευρωπαίους Διαμεσολαβητές που αποτελούν πηγή έμπνευσης για την υποψηφιότητά μου. Μίλησα με πολλούς εθνικούς διαμεσολαβητές, συμπεριλαμβανομένου του Γενικού Γραμματέα του Διεθνούς Ινστιτούτου των Ombudsman (IOI).

Σύμφωνα με τις κριτικές που γράφονται σε ακαδημαϊκά περιοδικά και πληροφορίες στα μέσα ενημέρωσης, κεντρικό πρόβλημα είναι το ότι οι θεσμοί της ΕΕ έχασαν την εμπιστοσύνη τους προς τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή επειδή το έργο του δεν θεμελιώνεται πλέον σταθερά στον Νόμο και ο ίδιος δεν εφαρμόζει πάντα δίκαιες διαδικασίες.

Το αποτέλεσμα είναι ότι οι θεσμοί είναι πλέον λιγότερο πρόθυμοι να αποδεχτούν τις λύσεις που προτείνει. Θα μπορούσα να δώσω πολλά παραδείγματα, αλλά θα αρκεστώ να μνημονεύσω μια μόνο περίπτωση, που αφορούσε δαπάνες ευρωβουλευτού, όπου το

Κοινοβούλιο κατηγόρησε τον Διαμεσολαβητή ότι δημοσιοποιώντας την υπόθεση προτού ακούσει τον βουλευτή δεν ακολούθησε δίκαιη διαδικασία.

Εάν κοιτάξουμε τις στατιστικές, θα διαπιστώσουμε ότι ο συντελεστής συμμόρφωσης με τις συστάσεις του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή έχει μειωθεί.

Ο αριθμός των καταγγελιών προς τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή είναι απρόσμενα χαμηλός. Αν και πάνω από 500 εκατομμύρια άνθρωποι κατοικούν στην ΕΕ, υποβάλλονται μόνο γύρω στις 2000 καταγγελίες κάθε χρόνο.

Οι πολίτες δεν θα πρέπει να χάσουν την εμπιστοσύνη τους στον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή και οι θεσμοί δεν θα πρέπει να χάσουν τον σεβασμό τους προς αυτόν.

Για να αποκατασταθεί η αξιοπιστία του Διαμεσολαβητή, ο Νόμος θα πρέπει να γίνει και πάλι το θεμέλιο της λειτουργίας του ως θεσμού. Εκείνο που επίσης απαιτείται, είναι ένας Διαμεσολαβητής του οποίου το «DNA» να περιλαμβάνει την ανεξαρτησία και την αμεροληψία και ο οποίος με την κατάρτιση και την εμπειρία του να γνωρίζει τι είναι η δίκαιη διαδικασία. Ως δικαστής, διαθέτω όλα τα προσόντα και τις δεξιότητες που απαιτούνται. Οι περισσότεροι από τους εθνικούς διαμεσολαβητές/συνήγορους του πολίτη είναι και δικηγόροι, μερικοί δε εξ αυτών διετέλεσαν δικαστές.

Κυρίες και κύριοι, το όραμά μου για το Γραφείο του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή είναι ότι θα πρέπει να προσφέρει άριστες υπηρεσίες στους καταγγέλλοντες που θα συνδυάζουν νομική εμπειρογνωμοσύνη υψηλού επιπέδου και ανθρώπινη αντιμετώπιση, ενώ θα προστατεύουν τα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών.

Χάρη στην πειθώ, τη νομική επιχειρηματολογία και την ειλικρινή συνεργασία με τις διοικητικές υπηρεσίες της ΕΕ, θα βρεθούν λύσεις που θα ικανοποιούν με ισορροπημένο τρόπο τους καταγγέλλοντες.

Έχω ένα πολύ συγκεκριμένο σχέδιο για να υλοποιήσω το όραμά μου, και θα το βρείτε στο σχέδιο δράσης μου. Προς το παρόν, απλώς θα τονίσω ορισμένα στοιχεία.

Πρώτον: Καμία καταγγελία δεν μπορεί να παραμεριστεί, διότι κάθε καταγγελία είναι ένα σημάδι του τι μπορεί να είναι στραβό στην Ευρώπη μας. Κάθε καταγγελία είναι εξ ίσου σημαντική. Σε συνεργασία με τους εθνικούς διαμεσολαβητές/συνήγορους του πολίτη και με την Επιτροπή Αναφορών, θα δίνω προσοχή στα ανθρώπινα δικαιώματα των πιο ευάλωτων, όπως είναι τα άτομα με αναπηρίες, τα παιδιά, οι ηλικιωμένοι, οι αιτούντες άσυλο και οι πρόσφυγες που διαμένουν σε ενωσιακό έδαφος, οι μειονότητες, τα θύματα βίας. Θα δώσω την προτεραιότητα στα θεμελιώδη δικαιώματα.

Δεύτερον: Θα κάνω με σύνεση και αποτελεσματικότητα χρήση της εξουσίας του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή να ενεργεί με δική του πρωτοβουλία, προς όφελος των πολιτών. Η πρώτη μου έρευνα ιδίας πρωτοβουλίας θα μπορούσε να αφορά τη χρήση τεχνολογίας από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ σε σχέση με τους πολίτες, με σεβασμό των ψηφιακών δικαιωμάτων τους και της δεοντολογίας. Ένα άλλο σπουδαίο ζήτημα που θα ήθελα να καλύψω με έρευνα ιδίας πρωτοβουλίας, είναι η συμμετοχή ατόμων με

αναπηρία στις δημόσιες διαβουλεύσεις της Επιτροπής επί νομοθετικών προτάσεων.

Τρίτον: Με αυτό το πνεύμα, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής θα συμμετέχει τακτικά στις δημόσιες διαβουλεύσεις της Επιτροπής που έχουν επίπτωση στα δικαιώματα των πολιτών, και στις εργασίες κωδικοποίησης της ενωσιακής δικονομίας. Σκοπός θα είναι η ενσωμάτωση μιας χρηστής διοίκησης στο σχεδιασμό νέων δραστηριοτήτων.

Τέταρτον: Οι διαδικασίες και η δομή του Γραφείου του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή θα εκσυγχρονιστούν ώστε να προσφέρουν αποτελεσματική, αποδοτική, διαφανή και δεοντολογική διεκπεραίωση των καταγγελιών. Για παράδειγμα, θα καθιερώσω ένα δημόσιο μητρώο εγγράφων. Προς έκπληξή μου, σήμερα ένα τέτοιο μητρώο απουσιάζει από έναν φορέα που προωθεί τη διαφάνεια.

Ως προς τη διαφάνεια εν γένει, θα συνεχίσω βεβαίως το σημαντικό έργο του Γραφείου στο θέμα της διαφάνειας, εξετάζοντας προσεκτικά τις καταγγελίες και συνεργαζόμενη με τους εθνικούς διαμεσολαβητές/συνήγορους του πολίτη σε ζητήματα που απαιτούν ευρείες αλλαγές προς την κατεύθυνση μιας νοοτροπίας ανοικτής στάσης.

Πέμπτον: Θα δημιουργήσω μόνιμους διαύλους συνεργασίας με την Επιτροπή Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Θα ενισχύσω τις σχέσεις με τους εθνικούς διαμεσολαβητές/συνήγορους του πολίτη και θα συνεργαστώ με αυτούς σε διάφορα θέματα, όπως είναι π.χ. η προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος.

Τέλος, θα είμαι μια πραγματική αρχηγός με κατανόηση για το προσωπικό του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή. Το αποτελεσματικό έργο του Γραφείου που έχει πραγματικές επιπτώσεις θα προβληθεί.

Οι πολίτες της ΕΕ πρέπει να σιγουρευτούν ότι το κράτος δικαίου τηρείται, πρέπει να έχουν τη βεβαιότητα ότι οι βασικές αρχές και αξίες που μας ενώνουν τηρούνται. Δεν επιτρέπεται να ξεχνάμε ότι η ΕΕ είναι ακριβώς μια κοινότητα δικαίου και αξιών.

Η υποστήριξη που έλαβα από ευρωβουλευτές όλων των πολιτικών κομμάτων που συνάντησα και με τους οποίους είχα πράγματι διαφωτιστικές συζητήσεις στη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας μου, με πείθει ότι ΗΡΘΕ η ΩΡΑ, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής να ξαναγίνει δικηγόρος. Όπως τότε που καθιερώθηκαν η ευρωπαϊκή ιθαγένεια και το Γραφείο του Ευρωπαίου Διαμεσολαβητή.

Θα προσφέρω στους πολίτες της ΕΕ μια φωνή και θα θέσω στην υπηρεσία τους τις γνώσεις μου, την εμπειρία μου, την αφοσίωσή μου και τις δυνάμεις μου. Θα είμαι ένας διαμεσολαβητής που θα είναι ικανός δικηγόρος αλλά και θα έχει ανθρώπινο πρόσωπο: συμπόνοια και ενσυναίσθηση. Θα είμαι δίκαιη, θα σέβομαι την αξιοπρέπεια, το ανθρώπινο στοιχείο και το κράτος δικαίου.

Julia Laffranque

Δήλωση αποποίησης ευθύνης:

Η παρούσα εκδοχή της ομιλίας ετοιμάστηκε για δημοσίευση πριν από την εκφώνηση της ομιλίας. Το περιεχόμενο της ομιλίας που θα εκφωνηθεί κατά την ακρόαση μπορεί να διαφέρει από τη δημοσιευμένη εκδοχή της.